

İşçi getirene altın hediye ediyor

EKONOMİ NOTLARI

Sefer
LEVENT

selevent@hurriyet.com.tr

KALİFİYE eleman aranıyor... Türkiye'nin neresine gidersek gidelim, hangi sektör olursa olsun iş dünyasının en önemli sorunlarından biri kalifiye eleman yokluğu. Geçtiğimiz günlerde bünyesinde Doğtaş, Kelebek, Lova gibi markaları bulunduran Doğanlar Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan ile bir arayan geldik. Söz yine döndü doladı kalifiye eleman sorununa geldi. Davut Doğan uzun yıllardır şirketlerine kalifiye eleman getirenler altın hediye ediyor. Sorun stüdüğü için Doğanlar bu altın hediye işini gelenek haline getirmiş. Davut Doğan durumu şu sözlerle özetledi.

"Mesela bizim Biga'da döşeme ustasıyla ilgili sıkıntımız var. Usta yetiştiriyor. İktisat, işletme bölümü mezunu çok. Üniversite mezunu çok ama kalifiye eleman maalesef yok. Geçtiğimiz günlerde Ticaret Bakanımız Ömer Bolat'a da söyledim, şerhirdi. 'Sayın bakanım AVM'de stant açtım, arkadaşımı getir işçi yap altın kazan diyoruz. Bana personel getiren altın kazanıyor. 'Bu hâlâ geçerli mi' diye sordu. 'Halen geçerli' dedim. Herkese söylüyorum. Tandırganız gönderin altın hediye edelim."

KAYIT DIŞI BÜYÜK SORUN

Sektörle ilgili olarak Davut Doğan'ın gündemindeki tek sorun kalifiye eleman değil. En büyük sorunlardan biri kayıt dışılık. Aktardığı rakamlar çarpıcı: "Mobilya konkordato ilan eden sektörler arasında üçüncü durumda.

Yatırım sermayesi çok düşük olduğu için 50 bin 100 bin lirası olan mobilyacı olabiliyor. Daha önce yüzde 50'lerde olan kayıt dışılık şimdi yüzde 30. Ama hâlâ çok yüksek."

Kayıt dışılığın haksız rekabete neden olduğunu belirten Davut Doğan, "Bu firmaların bizim gibi tasarım, Ar-Ge departmanı yok. Düşünün bizde burada mühendis var, mimar var. 62 kişi çalışıyor ama diğer yanda sıfırda çalışan biri senin kataloğunu alıyor, kopyalayıp aynısını yapıyor. Bunun önlenmesi lazım. Bu aslında milli servetimizin kaçışı demek. Ülkede sanayi envanterinin çıkarılması bölgesel sınırlamalar getirilmesi lazım bütün sektörler için" dedi.

Davut Doğan'a taktit ürünlerle nasıl mücadele ettiklerini sordum. Kendilerine zarar verenler belli bir ölçüde aşığında şikâyet ediyorlarmış. Ancak binlerce firmanın aynı taktikle çalıştığına dikkat çekerek, "Hangi

birlikle uğraşalım. Hukuk ordusu kursak yetiştiremeyiz" yanıtını verdi.

Son dönemde Maliye Bakanlığı kayıt dışı ile yoğun biçimde savaşıyor. Her hafta denetimlerle ilgili sonuçları paylaşıyor. Sanırım mücadelenin en sık yürütülmesi gereken sektörlerden biri mobilya.

VATANDAŞLIK GÖREVİ

Devletin mücadelesinin yanı sıra vatandaşın bilinci alım yapması da çok önemli. Bu konuda Davut Doğan şunları söyledi:

"Tüketiciler de vatandaşlık görevi olarak satın alacağı ürüne fatura kesiliyor mu, dikkat etsinler. Satış sonrası hizmeti varsa firmanın, garanti belgesi düzenliyse ve topluma yararlıysa sorun yok. Kısa vadeli düşünüp alırsa içindeki yayını, kumaşını vs sorgulamazsa sadece fiyatına bakarsa döndü hesap soracağı kimseyi bulamaz. Çünkü satış sonrası hizmet garantisi yok o ürünü. Ayrıca çevreye duyarlı, sosyal sorumluluk projeleri yapan firmaları tercih etsinler derim. Biz şimdi bir kadın voleybol takımının sponsoru. Vakfımız var, 200 öğrenciyi okutuyoruz. Biz farklılaşarak ayrılmaya çalışıyoruz. Örneğin kedi, köpek tımkılarıyla kumaşa zarar verirse bedava değiştiriyoruz. İki yıl yerine yedi yıl garanti veriyoruz. Tıyatro kuruyoruz."

HEDEF YÜZDE 40 BÜYÜME

DOĞANLAR Holding mobilya, enerji, inşaat ve perakende sektörlerinde faaliyet gösteriyor. Ayrıca Çanakkale'nin ilk alışveriş merkezi olan Troypark'ın da sahibi.

Davut Doğan 2024 yılını grup olarak oldukça başarılı bir şekilde kapattıklarını, konsolide cirolarının yalıdaşık 15 milyar TL olarak gerçekleştiğini söyledi ve ekledi:

"Bu başında, mobilya sektöründeki güçlü performansımızın yanı sıra, enerji ve geri dönüşüm alanlarındaki yatırımlarımızın da önemli bir payı var. 2025 yılına oldukça iddialı hedeflerle girdik. Bütçe çalışmalarımıza göre, 2025 yılında konsolide ciromuzu 21 milyar TL'ye çıkarmayı hedefliyoruz. Bu, 2024 yılına göre yalıdaşık yüzde 40'lık bir büyüme anlamına geliyor."

5'inci kitap 'Büyük olsun bizim olsun'

MOBİLYA sektöründe 42 bin üreticinin yanı sıra 20 bin kadar da perakende iş yapan firmanın bulunduğu bir sektör Davut Doğan sektöründe birleşme ve markalaşma gerekliliğini şu sözlerle açıkladı:

"Küçük küçük işler yapıyoruz. Oysa birleşmeler olmalı. Örneğin İnegöl. Mobilya ile anılıyor ancak İnegöl'de bizim fabrikamız büyüktüğünde bir fabrika yok. 5 bin mobilyacı var. Markalaşma sıkıntısı var. Birleşip İnegöl, Hatay, Ankara birer mobilya markası çıkarabilir. Hep böyle 'Küçük olsun benim olsun' anlayışı var. Ben yeni bir kitap yazmaya başladım. 5'inci kitabım olacak. Adı, 'Büyük olsun bizim olsun'. Birleşmeler şart. Mesela Modoko'da 350 tane mobilyacı var; Masko'da 750 tane. Adam böyle tutmuş mağazayı, iki katlı. Üç sahıncı, bir muhasebecisi, kendisi ve müdürü var. Dışında da kamyoneti duruyor. Yandaki komşusunda da aynı var. Hatta mobilyalar bile neredeyse aynı. Halbuki aradaki duvar yıksa her şey yanyana inecek.

Aliğa'ya kimyasal dönüşüm tesisi

DOĞANLAR Holding son yıllarda enerjiye oldukça ciddi yatırımlar yaptı. Aliğa'da bir kimyasal geri dönüşüm tesisi kurulacağını hatırlatan Davut Doğan yatırım ile ilgili şu ayrıntıları paylaştı:

"Şirketimiz Biotrend ile ABD'li Freepoint atık plastikleri değerlendirilerek pazarlanabilir ürünlere dönüştürecek projeler geliştirmek üzere anlaşma imzaladı. Türkiye'den iki banka, biri devlet biri özel banka, hisse alacağını taahhüt etti. Burada şimdi sermaye oluşturmaya çalışıyoruz. İnşaatıyla ilgili de sözleşme aşamasındayız. Bizim Ege Bölgesi'nde çöpten elektrik üreten üç tesisi var. Türkiye genelinde de 17 tane var. Biz Türkiye'nin en büyük çöpten (biogaz) elektrik üreten grubu. Plastikleri ayrıştırıp satıyorduk. Şimdi yüksek teknoloji ile orijinal hammaddesine çevireceğiz. Kâr marjı yüksek kaliteli plastik elde edebileceğiz.

Davut Doğan'ın verdiği bilgilere göre ilk aşamada 60 bin ton kapasiteli olacak Aliğa tesisinin ardından ABD'li firma ile yapılan anlaşma kapsamında İstanbul, Ankara ve Bursa'da da aynı tesisten kurulacak. Böylece proje 240 bin ton kapasiteli bir yapıya ulaşacak.

USTA GETİRENE ALTIN HEDİYE

■ Doğanlar Holding Başkanı Davut Doğan'ın uzun yıllardır sürdürdüğü bir gelenek var. Kalifiye eleman getirenlere altın hediye ediyor. Doğan, "Tanıdığınızı gönderin altın hediye edelim" diyor. >> 6. sayfada

Sefer LEVENT

